

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי **חיים פינטו** זיע"א

פרשת
מקץ

ל' כסלו
תשע"ט

950

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:21 | 4:05 | 4:14 | 4:00 **הדלקת נרות**

5:17 | 5:14 | 5:16 | 5:15 **מוצאי שבת**

5:55 | 5:52 | 5:53 | 5:52 **רבינו תם**

משכיל לדוד

אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'

וכל כך היתה האמונה חדורה בקרב השבטים, עד שבאותה העת לא עמד דבר לנגד עיניהם, לא צערו וכאבו של אבא שלקחו ממנו את בן זקונו, לא הגהנום שיתכן ועתיד הוא ליירש, ואף לא דמו של אחיהם יוסף, אלא כל שאיפתם ומגמתם היתה למלא אחר רצונו של הקב"ה ולמנוע מצב בו מורד במלכות יישאר בחיים.

האחים קיימו את אשר נאמר במשלי (כא, ל) "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'", שבמקום שיש חילול ה' אין חולקים כבוד לרב (ברכות יט, ב). היות וכאשר יש בזיון לה' ולתורתו, יש לעמוד בפרץ ולזנוח את כל החשבונות מסביב.

כשראו האחים שהנחשים והעקרבים לא נוגעים לרעה באחיהם יוסף, רצו לסוקלו באבנים על מנת לבצע בו את גזר הדין הראוי לו משום היותו מורד במלכות. וידועים דברי האר"י ז"ל הקדוש (פרי עץ חיים, התפלה, הקדמה), שבשמים ישנם שנים עשר שערים לקיבול תפילות כנגד שנים עשר השבטים. ולפי דברי האר"י ז"ל קשה, האם האחים בחושבם להרוג את יוסף לא חששו על שער התפילה המכוון כנגד יוסף שהינו בכלל השבטים. אלא הוא אשר אמרנו, שרצונם של האחים היה לקיים את רצון ה' ולהעמיד את מלכות יהודה מבלי שיתערב ברצונם זה שום שיקול זה, ואפילו על חשבון שיתבטל בשמים שער אחד של קיבול תפילות. והוא שאומר המדרש (תנחומא ויגש ה), שבשעה שיוסף נגלה אל אחיו ואמר להם "אני יוסף אחיכם אשר מכתם אותי מצרימה" (בראשית מה, ד), ביקשו האחים לקום ולהורגו, עד שבא המלאך גבריאל ודחפם לאחור. חזינן שגם בעמדם לפני אחיהם יוסף רצו להורגו ולקיים בו דין מורד במלכות, משום שראו שטרם בא על עונשו, עד שהוצרך המלאך גבריאל לבוא ולפזר אותם, ובכך רמז להם שכך הוא רצונו של מקום כעת שיוסף יהיה המלך.

ועתה נבין מדוע הקב"ה השתתף במעשה האחים ולא גילה את אוזנו של יעקב במשך אותם השנים שבנו חי וקיים במצרים, וזאת על אף שהעצבות הגדולה שבה היה שקוע גרמה לו לסילוק רוח הקודש (מנורת המאור, ר"י אבוהב, סז). ונראה שמשום שהקב"ה הכיר בטוהר כוונתם הטובה של האחים ובכך שכל רצונם היה לקדש שם שמים, על כן אף יצחק אבינו לא גילה את אוזני בנו יעקב בכך שיוסף חי וקיים (עי' ב"ר פפ"ד, כא), משום שידע שהאחים דבקים באמת הצרופה ואינם פועלים מתוך שיקולים אישיים, אלא מתוך דעת תורה שהיתה להם. ואם כן מצד אחד הקב"ה היה עמהם בשבועה שלא לגלות את הסוד (ילקוט"ש בראשית קמב), אך מאידך הקב"ה המתין שיוסף יצא מן הכלא והוא יהיה המלך.

"ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את הא-להים אני ירא" (בראשית מב, יח)

יש להבין, כיצד השבטים הקדושים המכונים - "שבטי י"ה עדות לישראל" (תהילים קכב, ד) נהגו במידת אכזריות כלפי יוסף אחיהם שהינו בשר מבשרם, שהרי מעשה שכזה אינו ראוי להיעשות אפילו לאדם זה, ובודאי שלא לאח שאר בשר, ואם כן קשה ממה נבעה השנאה העצומה והיוקדת הזו.

שאלה זו מתעצמת לאור דברי המדרש (ב"ר פפ"ד, טז) שכאשר האחים השליכו את יוסף לבור ונוכחו לראות שהוא לא הווק, ביקשו לסוקלו באבנים, עד שפנה אליהם יהודה ואמר אליהם "מה בצע כי נהרוג את אחינו וכיסינו את דמו. לכו ונמכרנו לישמעאלים וידינו אל תהי בו" (בראשית לו, כו-כז). ודברים קשים אלו דורשים הסבר וביאור, כיצד רצו האחים לפגוע ביוסף למרות שנוכחו לראות שמן השמים שמרו עליו ומנעו ממנו פגיעה על ידי הנחשים והעקרבים, הרי נראה בעליל שיוסף אחיהם רצוי לפני המקום ברוך הוא ונחשב לפניו כצדיק, שולא כן מדוע זכה לכזו השגחה פרטית.

כמו כן על הפסוק "כי ארד אל בני אבל שאולה" (שם, לה), אומר המדרש (תנחומא ויגש ט) שמן השמים הוגד ליעקב אבינו שאם כל בניו יחיו ולא ימותו במהלך חייו, מובטח לו שלא יראה פני גהנום. ואם כן קשה מדוע האחים במעשיהם לא חששו על עתידם של אביהם, ועל כך שההבטחה שניתנה לו לא תוכל להתקיים במלואה ובגללם עלול הוא לראות פני גהנום. ובכלל יש לבאר היאך האחים לא חששו לגרום צער ועוגמת נפש לאביהם.

ונראה לבאר, האחים היו צדיקים טהורים וקדושי עליון ללא עוררין, אך עם זאת חשבו שיוסף אחיהם חייב מיתה על פי מידת הצדק של משפט התורה, ולפיכך נראה היה בעיניהם שהוא צריך לבוא על עונשו ואין בידי אף אחד היכולת והרשות למנוע זאת.

מחשבה זו עלתה לנגד השבטים מתוך כך שהכירו וידעו שהמלוכה מיועדת רק ליהודה, היות ושם ה' חקוק בתוך שמו. ואם כן יהודה היה אמור להתמנות למלך על השבטים, כפי הנרמז בפסוק (בראשית מו, כח) "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות".

כאשר שמעו השבטים את חלומותיו של יוסף, הם הרגישו שברצונו ליטול את המלוכה מידי יהודה ובכך לבטל את רצונו של הקב"ה. ומשום כך אמרו האחים ליוסף "המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשול בנו" (שם לו, ח). ופירושו, וכי רוצה אתה ליטול את המלכות מיהודה ולהניח עטרה לראשך בזמן שזהו נגד רצון ה', דע לך שבמעשה זה אתה מורד במלכות וכתוצאה מכך מתחייב במיתה, וזהו הפירוש המלוך תמלוך עלינו, דהיינו נגד רצונו של מקום.

הילולא דצדיקא

ל - רבי דוד אופנהיים

א - רבי יאיר חיים בכרך
מח"ס 'חזות יאיר'

ג - רבי חיים שמואלביץ

ד - רבי שאול דוויק הכהן

ה - רבי אברהם יעקב
מסדיגורא

ו - רבי יהושע עמרם

ז - רבי יחזקאל משינווא

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

פיסת ניר שהצילה ממוות

לעיתים יש קושי להשריש את האמונה ביכולת ה' להביא את הישועה ברגע אחד, ולחלץ מצרתם את השרויים בצרה. הסיבה לכך, גודל הצרה והמצוקה, עד שקשה להאמין כיצד ייתכן להיושע, והיאך תבוא הישועה ברגע קט.

מעשה מופלא ימחיש לנו את הדרך אל האמונה בתשועת ה'.

שמעתי, כך מספר ה'לקוט לקח טוב, מהגר"צ גרינהויז שליט"א, אשר שמע את הדברים מפי בנו של בעל המעשה. אותו יהודי מרגלא הוי בפומיה עוד מימי בחרותו, לומר על כל דבר "תשועת ה' כהרף עין".

לימים הובל אותו יהודי ע"י הנאצים הארורים, למחנה השמדה. בדרך שאלוהו חבריו: האם גם עכשיו הנך אומר "תשועת ה' כהרף עין"? וזה השיב להם: אכן כן.

כאשר הם שהו במחנה וסכנת מוות ריחפה על ראשם, חזרו ושאלוהו את אותה השאלה, והוא השיב להם בבטחה: כן, אני מאמין בזה בכל לב.

הפעם האחרונה שבה שאלו חבריו למחנה ההשמדה את השאלה הזו, היתה כאשר הוכנסו אתו לתאי הגזים. הכל כבר היה מוכן לביצוע הגזירה הנוראה, והם חזרו והפנו אליו את השאלה: האם גם עכשיו הנך מוכן לחזור על הדברים המורגלים בפניך? ומיד השיב ואמר:

בוודאי, תשועת ה' כהרף עין!

באותו רגע הבחין הקצין הנאצי שהיה ממונה על ביצוע הגזירה, בפיסת נייר שהיתה מונחת על רצפת התא. פנה הקצין אל המאמין הגדול ופקד עליו: הרם מיד את פיסת הנייר וזרוק אותה החוצה! האיש עשה זאת, ובצאתו מהתא נסגרו הדלתות. הם עלו על המוקד, והוא ניצל.

הלקח הטמון במעשה מופלא זה הוא, שמטבע הדברים, נדמה לבני אדם שבמצב כה אין כל סיכוי להינצל בדרך הטבע. לדעתך, צריך לקרות דבר מאד יוצא מגדר הרגיל, כדי שתבוא תשועה לחלצם מן המצב שבו היו שרויים בני הקבוצה ההיא. ומכיוון שלזכות לנסים גלויים זקוקים לזכויות מיוחדות, התפיסה הרווחת היא שבעת כזאת אין סיכוי לבני אדם מן השורה להינצל. מתוך כך מתייאשים, אף על פי שמאמינים במה שאמרו חז"ל (ברכות י, א) "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים", אך כשמגיעים לנסיבות כאלה, אינם עומדים בניסיון ונופלים לייאוש.

אולם האמת היא, שהאמונה בישועת ה' כוללת את הצורך להתעלם מהקושי להינצל מהמצב שאין נראית בו דרך טבעית לישועה. אלא יש להאמין שכיון שהקב"ה הוא כל יכול, הוא יכול להציל גם בדרך פשוטה וטבעית בכל מצב.

באמונה תמימה וזכה זו האמין כנראה אותו יהודי ששהה במחנות המוות, והצהיר לעיני הכל שגם עתה הוא

מאמין שתשועת ה' כהרף עין, ומיד הראה להם הקב"ה, שגם על ידי פיסת נייר, אפשר להביא את הישועה.

תורה וגדולה במקום אחד

באחת השנים בא לפני יהודי שהיה בעבר איש עסקים מצליח ועשיר גדול מאד. היו בידיו נכסים לרוב והונו הגדול נאמד בסכום של כמה מיליארדי דולרים. אולם יום אחד התהפך עליו הגלגל, הוא הפסיד את כל כספו הרב ונותר עני וחסר כל.

ביאשו הרב מכך שהפך להיות עני מרוד הוא בא לפניי, וכשישב אצלי נפתח לבו ודקות ארוכות הוא התייפח בבכי על מצבו הקשה, ואמר שהוא מצטער על כך שהוא נזקק לכספי הציבור כדי לחיות את חיי היומיום, אך מה יעשה ומכספו הרב - לא נותר דבר! אפילו לא פיסת לחם!

לאחר שבכה על מצבו הקשה ושפך את מר לבו, היהודי נרגע ואמר שדבר נוסף השתנה בו כתוצאה מנפילתו הכלכלית. בזכות כך שאיבד את נכסיו - זכה לשוב לאביו שבשמים.

כשמעתי את דבריו התפלאתי מאד ושאלתי אותו:

"אם מבין אתה שחזרתך בתשובה היא זכות - מדוע לא חזרת בתשובה לפני נפילתך הגדולה? אם היית שב בתשובה

בהיותך עשיר - היית זוכה לכך שתתיימנה בך 'תורה וגדולה במקום אחד'."

אך היהודי השיב:

"כשהייתי עשיר ובעל עסקים נרחבים בכל העולם - לא היה לי פנאי בשביל הקב"ה. לאחר מכן באה עלי נפילת הכלכלית הגדולה ואני גיליתי לתדהמתי שאני ריק מכל נכסיי ואין לי עסקים שאליהם עלי למהר. כיון שכך חיפשתי לעצמי תעסוקה אחרת, בה אמלא את שעותי הריקות - וכך נכנסתי לבית המדרש, בו התעורר לבי לשוב בתשובה שלימה לאבי שבשמים."

חיזקתי ועודדתי את היהודי בדרכו החדשה, והדגשתי בפניו שוב ושוב את הרווח העצום שהרוויח מאיבוד כספו ורכושו, שבזכות הדבר זכה להכיר את בוראו ולקנות לעצמו תורה ומצוות.

כשהיה עשיר - הלך אחר שרירות לבו וחש 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', ומעת שאבד לו אותו חיל - זכה להפנות את כל חילו לאורייתא וזכויותיו רבות לאין שיעור.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "רני ושמחי" (זכריה ב-ד) ומוסיפים ב' פסוקים מהפטרת "השמים כסאי" ו"מחר חודש".

הקשר לפרשה: בהפטרה מוזכרת המנורה והנרות שראה הנביא זכריה, שהוא מעניינא דיומא; הדלקת הנרות בימי החנוכה.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

הלשון והקולמוס

גם לשון הרע שלא על ידי דיבור, אלא בכתב או ברמז וכדומה, אסור. ובתשובות הרמ"א (סימן יא), מובא שלשון הרע על ידי כתיבה חמור מלשון הרע בדיבור, שכן בכתיבתו נראה שמחזק הדברים. וכך גם לקרוא מכתב שכתוב בו לשון הרע, כתב החפץ חיים זצ"ל - שיש בזה איסור קבלת לשון הרע.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מוסיף והולך בעמל התורה

יוסף הצדיק היה בארץ נכר רחוק מבית אביו ומכל דבר שריח קדושה נודף ממנו, ובשעה שיוסף היה במצרים - ארץ טומאה וזימה, עמדו לפתחו ניסיונות קשים ומרים, ובפרט עם אשת פוטיפר שניסתה להכשילו ולפתותו לדבר עבירה. אולם למרות ריחוקו של יוסף מבית אביו, עמד הוא בגבורה בקשיים ובניסיונות שבאו עליו.

ולא רק זאת אלא כאשר התמנה למושל על ארץ מצרים, לא גבה ליבו אלא תלה הכל בקב"ה, ואמר לכל הסובבים אותו "את האלהים אני ירא" (בראשית מב, יח).

התורה אומרת שיוסף היה יפה תואר ויפה מראה (בראשית לט, ו), ואומרים חז"ל (ב"ר פצ"ח, יח) שכאשר יוסף היה עובר ברחוב כל הנשים היו נושאות עיניהם אליו, ומרוב ההתרגשות ובלבול שהייתה בהם כאשר ראו את יוסף, הם חתכו את אצבעותיהן בסכינים שהיו להם בידיהם לחתוך פירות (תנחומא וישב ה). מדברי חז"ל אלו למדים אנו לגבי יופיו של יוסף שלא היה כמוהו בנמצא, ועם כל זאת יוסף לא התגאה ביופיו כלל ושמר על עצמו מכל משמר לבל יבוא לידי עבירה. ויש להבין מנין שאב יוסף את הכוח להישאר במדרגתו ולא ליפול ממנה למרות כל הטומאה והזימה שסבבה אותו.

ונראה לבאר את עמידתו זו של יוסף ודבקו בה' על פי הנאמר "כי בן זקונים הוא לו" (בראשית לו, ג), ופירש רש"י שם על פי תרגום אונקלוס "בר חכים הוא ליה, שכל מה שלמד משם ועבר מסר לו", יעקב העביר ולימד את בנו יוסף את כל התורה שלמד בישיבת שם ועבר. נמצא אם כן שיוסף היה איש התורה, ועם התורה ניתן להתמודד ולעמוד בכל הניסיונות ואפילו הקשים והמרים ביותר. כתב הרמב"ם בהלכות דעות (ו, א) שדרך האדם להימשך אחר החברה בדעותיו ובהנהגותיו, אך כל זאת רק אם הוא לא עסוק בדברי התורה ויגע בה, אך כאשר ליבו וראשו של האדם נתונים בדברי התורה והוא שם אותה כנר לרגליו, הרי שהיא זו המגנה עליו ומצילה אותו מפני החטא. יוסף נשא בגאון את מורשת אביו יעקב והחזיק בתורתו, כך יכול היה לעמוד בקשיים שתקפו אותו בזכות תורתו ששמרה עליו בארץ נכר וטומאה.

אולם יש לדעת שהתורה לבדה אין בכוחה בכדי להגן על האדם, אלא יש צורך בתורה של עמל שהיא בבחינת מוסיף והולך, כפי שבית הלל יסדו לנו בחג החנוכה להדליק ולהוסיף כל יום נר נוסף - רמז לעבודת ה'. אין זה חידוש הלכתי בלבד שחידשו לנו בית הלל, אלא ציון דרך בחיי היהודי שעליו להעלות נר תמיד, ולא להסתפק במצב הרוחני בו הוא נתון עתה, אלא ישאף תמיד להתקדם הלאה והלאה בעבודת ה'. עניין זה למדנו מיוסף שהוא ראה בחוכמתו שאם לא יהיה בבחינת מוסיף והולך על תורת אביו, הרי שיכול הוא חלילה להידרדר אל תהום רוחני שהחזרה ממנו קשה עד מאוד. ומשום כך התאמץ מאוד בקיום המצוות וירא את ה' אלוקיו, מתוך שחפץ הוא להמשיך מסורת אבותיו בידי, מציאות היכולה לבוא לידי ביטוי רק על ידי הוספה והתמדה בעבודת ה'.

פניני הפרשה

כשהמלך מעורה בעשייה ציבורית

"ויוסף הוא השליט" (בראשית מב, ו)

התורה מאריכה ומתארת את הליכי המסחר במצרים, בכדי ללמדנו לקח מאלף, כפי שדורש ה'שפתי כהן' בפרשתנו:

ללמדנו שאף על פי שהיו לו ליוסף הרבה פקידים ועוזרים, בכל זאת יוסף לא מסר להם את חלוקת התבואה - כי אם הוא עצמו היה המשביר, וזאת כדי שלא יעשה עוול לאיש ולשמש דוגמא ומופת לבני אדם עד כמה צריכים לטרוח ולעמול במידת הרחמנות כדי להציל אנשים מרעב.

בירור דרך ההנהגה

"וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל"

(בראשית מב, ז)

יוסף דיבר עם אחיו קשות ובה להוכיח אותם, וזהו מה ששאל אותם "מאין באתם", ביקש לשאול מאיזו הנהגה באתם לכאן האם מהנהגה של חסד ורצון להיטיב עם הזולת או מתוך אותה הנהגה של אכזריות כפי שהנהגתם במכירת יוסף לפני עשרים ושתים שנה. ועל כך, מציין ה'לקח טוב', השיבו לו "מארץ כנען לשבר אכל", דהיינו שעדיין לא הרהרנו תשובה ועוד לא יצאנו מהנהגה של ארץ כנען, כפי שנאמר בעוון סדום: "ויד עני ואביון לא החזיקה" (יחזקאל טז, מט) ובעמוס (פרק ב') נאמר "על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו על מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים", ואנו דואגים רק לעצמנו לשבור אוכל.

שבירת התאוה

"ירד ירדנו בתחלה לשבר אוכל" (בראשית מג, כ)

כל הירידה שלנו לעולם הזה, מעיר ה'תורת אבות', היא בכדי לשבור את תאוות האכילה. ומה קורה לבסוף?

אחרי שמתבוננים רואים בעליל כי "והנה כסף איש בפי אמתחתו" - היינו שכל הכיסופים והתשוקות של כל איש, עדיין הם בפי אמתחתו. לא עלה בידינו לשבר ולמגר את תאוות העולם הזה.

כתיבה וחתימה טובה

פרשת מקץ נקראת בציבור בשבת חנוכה, ויש לכך כמה וכמה טעמים בפרד"ס תורתנו הקדושה.

אחד מהטעמים המובא בספר 'אהבת אברהם' הוא מפני שבפסוק הראשון של הפרשה יש רמז למה שמוטל עלינו לעשות בימי החנוכה.

כי ידוע מה שכתבו חכמי הקבלה (מובא ב'בית עין' לפרשת וישב, בשם האר"י, ליקוטי מהרי"ל בראשית, דרוש לחנוכה) שגמר החתימה של הימים הנוראים הוא ביום האחרון של חנוכה. אשר על כן מכונה יום זה "זאת חנוכה", כי "זאת" עולה בגימטריא לארבע מאות ושמונה בדיוק - כמו מנין התיבות "צום, קול, ממון", שאף הן עולות בגימטריא לארבע מאות ושמונה.

ועל כן בימים הללו, ימי החנוכה, צריך האדם לחזור בתשובה ולתקן מעשיו, ולא לנהוג כהרגלו בשאר הימים.

והנה, חז"ל אמרו במסכת מגילה (דף י, ב) "כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צער", ואם כן הפסוק "ויהי מקץ שנתיים ימים" פותח בלשון צער - על מה? הצער הוא על כך שכבר הגיע ל"מקץ שנתיים ימים", כלומר לסוף ימי החנוכה, שהרי אמרו דורשי רשומות "שנתיים" ראשי תיבות: שמאל נר תדליק ימין מזוזה, והיינו, שאם כבר הגיע האדם לקץ החנוכה ועדיין לא עשה מאומה כדי לתקן את מעשיו, אם כן הוא בבחינת "ויהי" - לשון צער, וזה הקשר בין פרשת מקץ לבין חנוכה שבו היא נקראת.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

על בית יהוא" וגו'.

ולאחר שנולדו שני בנים ובת אחת, ונגזר על ישראל שלש גזירות בעבורם, אמר לו הקב"ה להושע; הושע, מפני מה לא למדת מן משה רבך, כשדברתי עמו פירש מן האשה, מפני מה אתה דר עם האשה בדול עצמך מן האשה. אמר לפניו; רבוננו של עולם, אין אני יכול להוציאה ולא לגרשה שכבר יש לי בנים ממנה. א"ל הקב"ה להושע, ומה אתה שנשאת אשת זנונים ובניך הם בני זנונים ואין אתה יודע אם אותן הבנים הם ממך אם הם משל אחרים, אתה אומר שאין אתה יכול לא להוציאה ולא לגרשה משום שכבר יש לך בנים ממנה, כל שכן בני ישראל הללו שהם חביבי בני חביבי בני אברהם יצחק ויעקב והם קנין אחד מה' קנינים שקניתי לי בעולמי, ואלו הן; תורה קנין אחד, אברהם קנין אחד, בית המקדש קנין אחד, שמים וארץ קנין אחד, ישראל קנין אחד. ואתה אמרת העבירם באומה אחרת, האיך אוכל לשלחם מעל פני?

כיון שידע הושע שחטא, התחיל לבקש רחמים על עצמו. א"ל הקב"ה להושע הושע עד שאתה מבקש רחמים על עצמך בקש רחמים על ישראל, שגזרתי עליהם שלש גזירות בעבורך. מיד עמד הושע ובקש רחמים עליהם ובטל הגזירות והתחיל לברך את ישראל, שנאמר (שם ב) "והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי".

אלישע בן שפט מאבל מחולה תמשח לנביא תחתיך", ומה שיש בדעתך אין אני אוכל לעשות.

בימי עוזיהו מלך יהודה נתנבאו ארבעה נביאים זקנים, והושע בן בארי היה הזקן שבכולם, והקב"ה היה צופה בכולם; מי שהוא מבקש רחמים על בניו ומי שאינו מבקש רחמים עליהם.

אמר לו הקב"ה להושע; ראה לישראל מה חטאים הן עושין, והיה לו להושע לומר לפני הקב"ה; רבוננו של עולם, בניך הם בני בחוניך בני אברהם יצחק ויעקב שעשו רצונך בעולם, גלגל עליהם מדת רחמיך ורחם עליהם ומחול לעונותיהם.

ולא די שלא אמר הושע כך, אלא אמר לפני הקב"ה; רבוננו של עולם כל העולם כולו שלך הוא הביא עם אחר תחתייהם שנאמר (הושע א) "תחלת דבר ה' בהושע". והלא הרבה נביאים היו מתנבאים לישראל, אלא תחלה לארבעה נביאים זקנים שהיו מתנבאים באותו הפרק היה דבר ה' בהושע בתחלה, באותה שעה אמר הקב"ה מה אעשה לאותו בשר ודם הזקן, אני אומר לו לך קח לך אשת זנונים ויהיו לך בנים זנונים ואח"כ אני אומר לו לך בדול עצמך ממנה - אם יוכל להוציאה לגרשה ולשלחה, אף אני אשלח את ישראל מעל פני האדמה (שם) "ויאמר ה' אל הושע לך קח לך אשת זנונים וילדי זנונים כי זנה תזנה הארץ מאחרי ה'. וילך ויקח את גמור בת דבלים דבת רעה בת דבת רעה ותהר ותלד לו בן ויאמר ה' אליו קרא שמו יזרעאל כי עוד מעט ופקדתי את דמי יזרעאל

כשאמר הקב"ה לאליהו "מה לך פה אליהו", היה לו לאליהו לומר לפני הקב"ה; רבוננו של עולם, בניך הם בני בחוניך הם בני אברהם יצחק ויעקב שעשו רצונך בעולם, ולא די שלא אמר כן אלא אמר "קנא קנאתי לה" א-להי צבאות כי עזבו ברייתך בני ישראל" וגו'.

מיד התחיל הקב"ה לדבר עם אליהו דברי תנחומין, ואמר לו כשנגליתי ליתן תורה לישראל לא נגלו עמי אלא מלאכי השרת שהן רוצין בטובתן של ישראל, שנאמר (שם) "ויאמר צא ועמדת בהר לפני ה' והנה ה' עובר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לפני ה' לא ברוח ה' ואחר הרוח רעש לא ברעש ה' ואחר הרעש אש לא באש ה' ואחר האש קול דממה דקה" וגו'.

מה עשה הקב"ה, המתין לו לאליהו שלש שעות ועדיין הוא עומד בדבריו הראשונים ואמר עוד פעם שנית "קנא קנאתי לה" א-להי צבאות" וגו'. באותה שעה אמר הקב"ה לאליהו "לך שוב לדרכך מדברה דמשק וגו' ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך וגו' ואת

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הצדיק הקדוש רבי דוד אפרגן זצ"ל, נגלה פעמיים באותו הלילה בחלום אל רבי חיים הקטן זיע"א, ואמר לו: "רבי חיים, קום מיד בבקשה, ותלך מיד אל ביתה של נכדתי, אשר זה עתה ממש ילדה בת למזל טוב. תברך את התינוקת, ותתן לה את השם חנינא".

רבי חיים קם מיד ממיתו, נטל את ידיו כדת וכדין ולקח עמו את משמשו, ויחדיו הלכו במהירות אל בית משפחת אפרגן. כשהגיעו לבית המשפחה דפקו בחוזקה על הדלת, כשהדלת נפתחה נדהמו בני הבית לראות את רבי חיים עומד למולם בשעת לילה כה מאוחרת.

רבי חיים זיע"א לא השתהה, הוא ניגש מיד לעצם הענין שלשמו הגיע ואמר להם: "מהרו והביאו אלי את התינוקת שנולדה לכם זה עתה".

האב והיולדת התפלאו מאד: "מנין הרב יודע שנולדה לנו בת למזל טוב? הרי הלידה עצמה היתה לפני זמן קצר מאוד וכיצד הדבר נודע לרב?"

- "הסבא שלכם, רבי דוד אפרגן, בא אלי מעולם האמת, וביקש ממני לבוא לכאן ולברך את התינוקת, וגם לתת לה את השם חנינא", השיב להם הצדיק. המשפט האחרון שיצא מפי רבי חיים הרעיד להורי הילדה את נימי הנפש.

"האם הרב יודע, שאל האב, כי בשנה שעברה נולדה לנו בת, וקראנו את שמה 'חנינא' והיא נפטרה זמן קצר אחר כך?"

- "אין לכם ממה לחשוש, הרגיע אותם הצדיק. הביאו אלי את הבת, אני אברך אותה ואקרא לה את השם 'חנינא', והיא תחיה לאורך ימים, ותראה רוב נחת מזרעה ומזרע זרעה".

הצדיק רבי חיים נטל את התינוקת בידי הקדושות והעניק לה ברכה וקרא את שמה 'חנינא'. ברכתו התקיימה במלואה, והילדה גדלה ונישאה וזכתה לראות בנים ובני בנים לאורך ימים טובים. (מפי הרב בנישת, מנהל בית הספר בעיר ניס שבצרפת, בנה של הגב' חנינא).